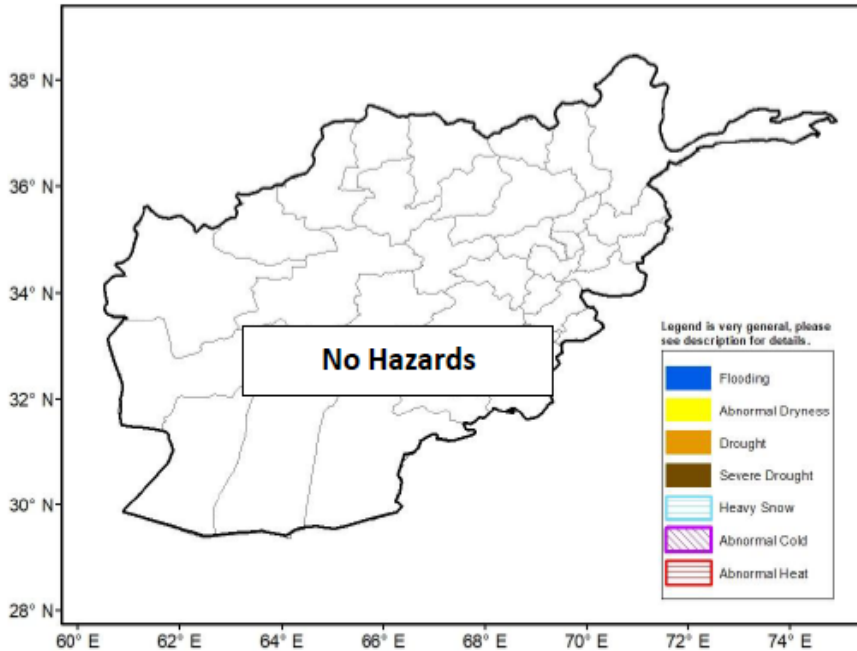

**د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امريکا متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) د قحطۍ د واردمخه خبرداري سيستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۱۹ کال د دسامبر مياشتې له نولسمې څخه تر پنځه ويشتمې نېټې پورې**

د تودوخې درجه:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې په افغانستان کې د تودوخې درجه په منځني ډول نورمال حد ته نږدې او ياهم کله ناکله له هغې څخه يوڅه لوړه وه. د هېواد د سوېل او لويديځ څو سيمې د سانتي گراد د ۵ تر ۶ درجو په اندازه د تودوخې درجې د انحراف شاهدانې وې. خو له هغې سره سره د اونۍ په اوږدو کې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه په ټيټو پرتو سيمو کې د سانتي گراد صفر درجې ته نږدې وه. د افغانستان په شمال ختيځ کې د تودوخې درجه د موسم له اقتضا سره سمه سره وه او د سانتي گراد له ۱۰- درجو څخه ټيټه شوه. د هوا پېژندنې موډل بڼې چې د اونۍ په پای کې به د سړې هوا يوه څپه مرکزي آسيا ته ساره له ځانه سره راوړي، خو دغه سره هوا به يواځې د هېواد پ شمالي سيمو پورې منحصره وي. د تودوخې درجه به لومړی نورمال حالت ته نږدې وي خو د وړاندوينې د دورې په وروستيو کې به مخ په تودېدل لاره شي. تمه کېږي چې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه په ټيټو پرتو سيمو کې د سانتي گراد له صفر درجې څخه لوړه وي.

ورښت:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې د افغانستان په گڼ شمېر سيمو کې باران او په لوړو پرتو سيمو کې واورې وشوې. د ورښتونو کچه د هېواد په شمالي ولايتونو کې څه د پاسه ۲۵ ملي مترو ته ورسېده او په نورو سيمو کې هم ځای ځای او يوڅه سپک ورښتونه وشول. د نوامبر مياشتې له پيل څخه راهيسې د هېواد په شمال کې د باران يوه اندازه کمښت رامنځ ته شوی دی. د سپوږمکۍ د څېړنو له مخې، د ۲۵ تر ۵۰ ملي مترو په اندازه د ورښتونو انحراف ليدل کېږي او په شمال ختيځو سيمو کې د واورې د اوبو انحرافونه منفي دي چې پکار ته څو د غير نورمال وچوالي د رامنځ ته کېدو له اړخه له نږدې څخه تر نظر راندي ونيول شي. د هوا پېژندنې موډلونو د راتلونکې اونۍ لپاره د يوڅه وچې هوا اټکل کړی دی. يواځې د وړاندوينې د دورې په لومړنيو ورځو کې د سپکو او ځای ځای له ۲۵ ملي مترو څخه کم ورښتونه شونتيا ليدل کېږي.

د منځنی آسیا د اقلیمي گواښونو وړاندوینه- د اقلیمي وړاندوینو د مرکز له خوا د ۲۰۱۹ کال د دسامبر میاشتې له نولسمې څخه تر پنځه ویشتمې نېټې پورې

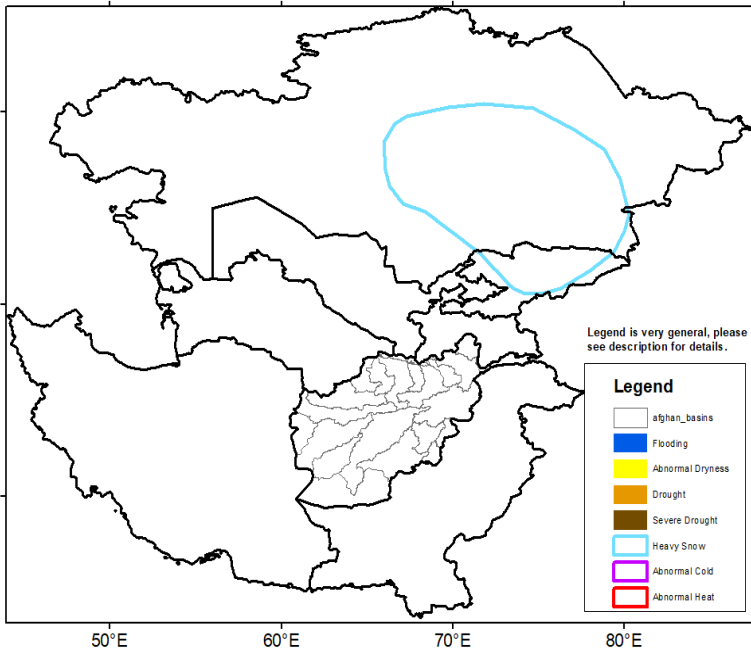
د تودوخې درجه:

د دویمې پرلپسې اونۍ لپاره د تودوخې درجه له نورمالې کچې څخه لوړه وه او تر ټولو ستر مثبت انحرافونه (د سانتي گراد د ۵ تر ۷ درجو تر منځ) د قزاقستان په شمال او مرکزي سیمو کې تر سترگو شول. د قزاقستان د شمال ختیځ په ټیټو پرتو تر ټولو سړو سیمو کې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه د سانتي گراد شاوخوا ۲۵- درجې وه. دا په داسې حال کې ده چې د افغانستان په ټیټو پرتو سیمو کې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه د سانتي گراد صفر درجې ته نږدې وه. له وړاندوینو سره سم د سړې هوا یوه څپه به د څو ورځو لپاره قزاقستان ته د سانتي گراد له صفر درجې څخه د ټیټې سړې هوا د دننه کېدو لامل وگرځي. تمه کېږي چې د قزاقستان په مرکز او شمال کې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه د سانتي گراد ۲۰- درجې ته ولوېږي، خو د افغانستان په ټیټو پرتو سیمو کې به د تودوخې درجه بڼایي د کنگل له درجې څخه لوړه وي.

ورښت:

د دسامبر میاشتې د دویمې اونۍ په اوږدو کې د افغانستان، قرغیزستان او تاجکستان گڼ شمېر برخې د باران او لوړې پرتې سیمې هم د واورې د ورېدو شاهدانې وې. د افغانستان په شمال کې د ورښتونو کچه څه د پاسه ۵۰ ملي مترو ته ورسېده. د RFE سپورټمکې د اټکلونو له مخې دم گړۍ د افغانستان په سویل ختیځو برخو کې د ۹۰ ورځنیو ورښتونو کمښت د ۵۰ ملي مترو له پولې څخه اووښتی دی. د واورې د اوبو انحرافونه د افغانستان په شمال ختیځو برخو کې منفي دي چې پکار ده څو د غیر نورمال وچوالي د رامنځ ته کېدو له اړخه له نږدې څخه تر کنتي لاندې ونیول شي.

د هوا پېژندنې د GFS مودل د قزاقستان د سویل ختیځ او قرغیزستان لپاره د راتلونکې اونۍ په اوږدو کې د پراخو ورښتونو وړاندوینه کړې ده (۱۰ تر ۷۰ ملي مترو پورې). له کومه ځایه چې ډیرې دغه ورښتونه به د واورې په بڼه وي، د دغو سیمو لپاره د درنو واورو د ورېدلو خبرداری صادر شوی دی. د اټکلونو له مخې د افغانستان په گڼ شمېر سیمو کې به د ورښتونو اندازه کمه (له ۲۵ ملي مترو څخه لږ) وي.

یادونه: د خطرونو د وړاندوینې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقلیمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر یوې اونۍ) وړاندوینې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنیزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخایونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سیمې چې پکښې غیر نورمال شرایط لیدل شوي دي شاوخوا یې کړۍ چاپېره شوي ده. د لویې وچې په کچه دغه مقیاس کې د دغو کړیو پولې یواځې په تقریبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقلیمي وړاندوینې نه کوي او دم گړۍ یا راتلونکې کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قحطۍ د واردمخه خبرداری سیستمونو شبکه (FEWS NET) د امریکا د متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي یوه پروژه ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عینې معلوماتو د برابرولو په ډگر کې فعالیت کوي. د دغې شبکې لیدلوري لږومأ د USAID اویا هم د امریکا متحدو ایالتونو د حکومت د لیدلورو منعکسونکې ندي. د هوا د حالاتو وړاندوینې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سیمه ییزو دفترونو او مرکزي دفتر، ،USGS ،USDA ،NOAA-CPC او د اړوندو هېوادونو د یو شمېر نورو ملي او سیمه ییزو ارگانونو د گډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه خپلې پوښتنې او نظرونه دغې برېښنا پټې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او یا هم له 301-683-3424-1 شمېره ټلیفون سره په اړیکه شئ. همدارنگه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو خپلې پوښتنې د USAID د پروگرامونو د مدیر ښاغلي گيري ایلیرتز د ټلیفون شمېرې 1-202-254-0204 یا د نوموړي برېښنا پټې geilerts@usaid.gov باندې راوستوئ.